

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ)

2026/2027

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bohaterów Westerplatte w Bielsku-Białej,

ul. Dywizji Kościuszkowskiej 2

Stan prawny: 1 września 2026 r.

Koordynator: doradca zawodowy

Opinia Rady Pedagogicznej:

Pozytywna z dnia 24.09.2026 r.

Zatwierdzenie programu przez dyrektora:

24.09.2026 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.), w szczególności art. 26a, art. 98 ust. 1 pkt 16 oraz art. 109 ust. 1 pkt 7 i ust. 6–7. [S01]
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325), zmienione rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. (Dz. U. poz. 73); w szczególności § 3–6, § 8–8a oraz załączniki nr 2 i 3.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 22 lipca 2026 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 1028), w szczególności § 10 ust. 2 i załącznik nr 15 właściwy w roku 2026/2027 dla klas II, III oraz V–VIII. [S04]
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1798), w szczególności przepisy o wsparciu w wyborze kształcenia i zawodu oraz zadaniach doradcy. [S05]
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. poz. 2102, z 2025 r. poz. 1111 oraz z 2026 r. poz. 1126), w szczególności § 31. [S06]
- Statut Szkoły Podstawowej nr 1 im. Bohaterów Westerplatte w Bielsku-Białej, w szczególności § 40 i § 49, w powiązaniu z obowiązującym programem wychowawczo-profilaktycznym, organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej i standardami ochrony małoletnich.

Program obejmuje współpracę z otoczeniem gospodarczym już na etapie opracowania, aktywne działania rodziców, analizę prognoz i monitoringu karier oraz wykorzystanie narzędzi cyfrowych. Treści klas VII–VIII obejmują również AI, zmiany form pracy, kwalifikacje i świadomy wybór kształcenia zawodowego.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bohaterów Westerplatte jest publiczną ośmioletnią szkołą podstawową prowadzoną przez gminę miasto Bielsko-Biała. WSDZ obejmuje wszystkie oddziały klas I–VIII, w tym oddziały sportowe, oraz współpracę z rodzicami i nauczycielami. Działania wykorzystują zasoby biblioteki, zajęć przedmiotowych, szkolnych projektów, wolontariatu i aktywności sportowej.

Celem WSDZ jest przygotowanie ucznia do świadomego, samodzielnego i możliwego do zmiany planowania dalszej edukacji oraz przyszłej aktywności zawodowej, z uwzględnieniem jego zasobów, zainteresowań, potrzeb, dostępnych form wsparcia i informacji o świecie pracy.

Zakłada się następujące efekty realizacji programu:

- Uczeń klas I–III potrafi opowiedzieć o zainteresowaniach i mocnych stronach, rozpoznaje pracę ludzi w otoczeniu, korzysta z prostych źródeł wiedzy i planuje krótkie działania.
- Uczeń klas IV–VI opisuje własne kompetencje, poznaje grupy zawodów i drogi zdobywania umiejętności, rozumie związek pracy z wynagrodzeniem oraz ćwiczy podejmowanie decyzji.
- Uczeń klas VII–VIII porównuje szkoły i ścieżki kwalifikacji, ocenia informacje z różnych źródeł, korzysta z danych o rynku pracy, zna możliwości wsparcia i przygotowuje własny plan dalszej edukacji z wariantem alternatywnym.
- Rodzic umie wspierać dziecko w rozmowie o wyborach, korzysta z rzetelnych informacji o szkołach i rynku pracy oraz wie, jak skontaktować się z doradcą.
- Nauczyciel rozpoznaje treści doradcze w swoim przedmiocie, stosuje uzgodnione działania i przekazuje koordynatorowi informacje o potrzebach oraz postępach uczniów.

Doradztwo ma charakter ciągły i rozwojowy. Wybory ucznia są traktowane z szacunkiem; testy i kwestionariusze stanowią materiał do rozmowy. Szkoła przedstawia różne typy kształcenia bez stereotypów dotyczących płci, niepełnosprawności, pochodzenia lub statusu rodziny. Informacje o zawodach zawierają datę i źródło; prognozy są odnoszone do zainteresowań ucznia i czasu potrzebnego na zdobycie kwalifikacji.

- Dyrektor szkoły wyznacza koordynatora i skład zespołu, zapewnia kwalifikowanego prowadzącego oraz godziny zajęć, organizuje warunki współpracy z partnerami i nadzoruje realizację. Zatwierdza program roczny po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, najpóźniej 30 września.
- Doradca zawodowy / koordynator WSDZ prowadzi diagnozę potrzeb, przygotowuje program z zespołem i partnerem gospodarczym, systematycznie analizuje wskazane źródła rynku pracy, wspiera nauczycieli, aktualizuje materiały, organizuje komunikację z rodzicami i przygotowuje sprawozdania półroczne. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego prowadzi osoba mająca wymagane kwalifikacje.
- Zespół nauczycieli ds. doradztwa zawodowego opracowuje plan, uzgadnia podział treści, wnioski z diagnozy i zmiany. Przedstawia radzie pedagogicznej sprawozdanie na jej ostatnim zebraniu w każdym półroczu. Wybiera protokolanta i protokołuje posiedzenia zespołu.
- Wychowawcy i nauczyciele przedmiotów realizują działania przypisane oddziałom, łączą treści zawodowe z nauczaniem, angażują rodziców i dokumentują realizację. Pedagog, pedagog specjalny i psycholog wspierają rozpoznanie potrzeb, dostępność zajęć i indywidualne decyzje oraz współpracują z poradnią.

- Bibliotekarz i nauczyciel informatyki pomagają w wyszukiwaniu i ocenie informacji. Opiekun wolontariatu, nauczyciele WF i trenerzy pomagają uczniom rozpoznać umiejętności zdobyte w działaniu, w tym współpracę, odpowiedzialność i organizację czasu.

W klasach I–VI: orientacja zawodowa w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, pracy wychowawczej i działań szkolnych. Terminy oraz zakres działań wskazano w rocznym planie działań poniżej.

W klasach VII–VIII: odrębne zajęcia z doradcą – po 10 godzin w każdym oddziale i w każdej z tych klas, uzupełnione działaniami przedmiotowymi, wychowawczymi, wizytami i konsultacjami. Godziny wsparcia psychologiczno-pedagogicznego są realizowane niezależnie od tego minimum.

Indywidualne i grupowe wsparcie w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej organizuje się według rozpoznanych potrzeb. Udział w tej pomocy jest dobrowolny i nieodpłatny.

Plan tematów VII i VIII obejmuje po 10 jednostek po 45 minut. Doradca dopasowuje kolejność do planu zajęć i wydarzeń rekrutacyjnych, zachowując pełny zakres treści i wymiar godzin. Uczniowi nieobecnemu udostępnia materiały oraz możliwość omówienia najważniejszych zadań.

W dziennikach dokumentuje się tematykę, daty i frekwencję. Stosuje się informację zwrotną służącą rozwojowi ucznia. Informacji o udziale w odrębnych zajęciach doradztwa zawodowego nie zamieszcza się na świadectwie.

Program roczny powstaje we współpracy z co najmniej jednym lokalnym lub regionalnym pracodawcą, izbą gospodarczą albo przedstawicielem branży. Koordynator omawia z partnerem aktualne zadania zawodowe, oczekiwane kompetencje i propozycje działań, a następnie zapisuje wykorzystane ustalenia w załączniku 2. Samo wskazanie instytucji jako adresata zaproszenia nie potwierdza tej współpracy.

Do współpracy proponuje się Beskidzką Izbę Gospodarczą, lokalnego pracodawcę lub przedstawiciela branży. Wsparcie realizacji mogą zapewnić także Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku-Białej, właściwa poradnia psychologiczno-pedagogiczna, szkoły ponadpodstawowe, centrum kształcenia zawodowego, branżowe centrum umiejętności oraz OHP. Konkretnie podmioty i uzgodnione zadania wpisuje szkoła.

Rodzice uczestniczą w diagnozie, warsztatach z dzieckiem, rozmowach o zawodach i przygotowaniu decyzji rekrutacyjnych. Szkoła zapewnia możliwość udziału także rodzicom, którzy nie mogą przyjść na spotkanie, przez konsultację w uzgodnionym terminie i udostępnienie materiałów. Udział rodzica w wydarzeniu jest zaproszeniem do współpracy.

Uczeń i rodzic poznają portal [Infozawodowe](#) MEN, zasoby doradcze Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej, Barometr zawodów, prognozę MEN oraz publikacje monitoringu karier absolwentów. Do informacji o kwalifikacjach można wykorzystać Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji. Kontakt z doradcą odbywa się przez mobiDziennik oraz konsultacje szkolne; termin dyżuru podaje szkoła.

Program obejmuje wszystkie oddziały klas I–VIII. Oznaczenia oddziałów, nazwiska realizatorów i partnerów wpisuje się w załączniku 1. Przy działaniach wskazano tematykę, metody, terminy, odpowiedzialność oraz udział rodziców.

Do 15 września 2026 r. wychowawcy zbierają potrzeby uczniów i rodziców, a doradca analizuje dokumentację wcześniejszych działań, zainteresowania, trudności decyzyjne i dostęp do informacji. Wykorzystuje się krótkie ankiety z załącznika 3, rozmowy oraz obserwację. Zespół wybiera najważniejsze potrzeby i powiązane działania; zapisuje je w załączniku 1.

Do 20 września 2026 r. koordynator uzgadnia projekt z partnerem gospodarczym i ustala możliwe formy udziału rodziców. Do 30 września następują zasięgnięcie opinii rady pedagogicznej i zatwierdzenie programu przez dyrektora. Daty 15 i 20 września są terminami organizacyjnymi przyjętymi w tym projekcie; termin 30 września wynika z rozporządzenia.

- Barometr zawodów 2026 dla powiatu bielskiego i miasta Bielsko-Biała wskazuje deficyt m.in. w grupach: elektrycy i energetycy, kucharze, mechanicy pojazdów samochodowych, spawacze, pielęgniarki i położne. Wniosek dla programu: uwzględnić spotkania i porównanie ścieżek technicznych, usługowych oraz związanych z opieką i zdrowiem. Jest to prognoza jednoroczna dla obszaru wskazanego w publikacji.
- Monitoring karier absolwentów – edycja 2025. Dane krajowe o absolwentach z 2023 r.: największa pojedyncza kategoria statusu edukacyjno-zawodowego w grudniu 2024 r.:
 1. Liceum ogólnokształcące dla młodzieży: Tylko nauka – 77,80%.
 2. Technikum: Tylko nauka – 38,90%.
 3. Branżowa szkoła I stopnia: Tylko praca – 41,15%.
- W 2027 r. uwzględnia się nowe prognozy oraz rekrutację na rok 2027/2028. Daty naboru wpisuje się po ogłoszeniu komunikatów Śląskiego Kuratora Oświaty, miasta i szkół przyjmujących uczniów.

Odbiorcy każdego działania:

wszystkie oddziały klas I, II i III.

Odpowiedzialni:

wychowawcy edukacji wczesnoszkolnej; wsparcie doradcy, bibliotekarza i zaproszonych rodziców. Działania realizuje się w ramach bieżącej edukacji wczesnoszkolnej.

- A1 – Moje mocne strony.
Termin: IX–X 2026. Rozmowa, praca plastyczna i pokaz zainteresowań. Uczeń wybiera działanie, w którym czuje się dobrze, oraz sposób rozwijania umiejętności.
Treści programowe: A: 1.1–1.4.
- A2 – Ludzie i praca wokół szkoły.
Termin: XI 2026. Zabawy w role i wywiad z rodzicem lub pracownikiem szkoły. Uczeń opisuje pracę, jej znaczenie oraz rolę zainteresowań w wykonywaniu zawodu.
Treści programowe: A: 2.1–2.5.
- A3 – Od pomysłu do produktu.
Termin: XII 2026–I 2027. Zadanie zespołowe, mapa czynności, bezpieczne użycie przyborów. Uczeń opisuje wkład różnych osób i ocenia rezultat własnej pracy.
Treści programowe: A: 1.5; 2.4; 2.6.
- A4 – Jak i po co się uczę. Termin: II–III 2027. Praca z książką, ilustracją i materiałem cyfrowym wybranym przez nauczyciela. Uczeń wskazuje źródło wiedzy i umiejętność, którą chce ćwiczyć.
Treści programowe: A: 3.1–3.3.
- A5 – Planujemy wspólne działanie.

Termin: IV–V 2027. Przygotowanie klasowej wystawy lub małego wydarzenia. Uczeń wybiera zadanie, ustala kolejne kroki i omawia efekt dla grupy.

Treści programowe: A: 1.5; 4.2–4.3.

- A6 – Spotkanie talentów z rodzicami.

Termin: VI 2027. Prezentacja pracy i rozmowa z rodzicem o mocnych stronach. Uczeń mówi, co chciałby robić w przyszłości i planuje cel na kolejny rok.

Treści programowe: A: 1.1–1.4; 4.1–4.3.

Oznaczenie A odnosi się do części A załącznika nr 2 do rozporządzenia o doradztwie zawodowym. Plan obejmuje wszystkie treści tej części.

1. Klasa I: rysunek, zabawa i wypowiedź wspierana pytaniami; plan dwóch prostych czynności.
2. Klasa II: krótki opis zainteresowań, porównanie zadań dwóch zawodów i plan trzech kroków.
3. Klasa III: samodzielna prezentacja, wyjaśnienie roli różnych osób w wykonaniu zadania i prosty podział obowiązków.
4. Rodzice uczestniczą szczególnie w A2 i A6; bibliotekarz w A4.

Odbiorcy każdego działania: wszystkie oddziały klas IV, V i VI, w tym sportowe. Odpowiedzialni: wychowawcy oraz wskazani niżej nauczyciele; koordynuje współpracę.

- B1 – Moje kompetencje i zainteresowania.

Termin: IX–X 2026. Wychowawca: mapa zasobów, prezentacja hobby i informacja koleżeńska. Uczeń wskazuje mocne strony oraz przykłady ich wykorzystania.

Treści programowe: B: 1.1; 1.2; 1.4.

- B2 – Zawody w naszym otoczeniu.

Termin: XI–XII 2026. Nauczyciele przedmiotów i zaproszony rodzic: wywiad o pracy, grupowanie zawodów, porównanie dróg kształcenia i czynników wyboru.

Treści programowe: B: 2.1–2.3.

- B3 – Od pomysłu do efektu.

Termin: XII 2026–II 2027. Nauczyciel techniki / zajęć praktycznych: projekt z bezpiecznym użyciem narzędzi, podziałem ról i samooceną. Można wykorzystać wyposażenie szkolnych pracowni.

Treści programowe: B: 1.3; 2.4; 4.2.

- B4 – Uczę się i sprawdzam źródła.

Termin: II–III 2027. Bibliotekarz i nauczyciel informatyki: wyszukiwanie informacji oraz porównanie źródeł. Uczeń wskazuje własny sposób nauki i interesujące przedmioty.

Treści programowe: B: 3.1–3.3.

- B5 – Praca, pieniądze i odpowiedzialność.

Termin: III–IV 2027. Nauczyciel matematyki i wychowawca: prosty budżet projektu, rozmowa o wynagrodzeniu, wybór rozwiązania i uzasadnienie decyzji.

Treści programowe: B: 2.2; 2.5; 4.3.

- B6 – Planuję rozwój i pytam praktyka.

Termin: V–VI 2027. Wychowawca, doradca i uzgodniony partner: spotkanie zawodoznawcze lub wizyta; plan rozwoju omówiony z rodzicem, prezentacja i refleksja ucznia.

Treści programowe: B: 1.4; 4.1–4.3.

Oznaczenie B odnosi się do części B załącznika nr 2. Plan obejmuje wszystkie treści tej części.

1. Klasa IV: uczeń rozpoznaje umiejętności na podstawie konkretnych zadań i tworzy prosty plan.
2. Klasa V: porównuje zawody, planuje pracę grupy i ocenia źródła.
3. Klasa VI: uzasadnia własne preferencje, łączy przedmioty z możliwościami dalszego rozwoju i przygotowuje cele na klasę VII.
4. W oddziałach sportowych wykorzystuje się również przykłady zawodów związanych ze sportem, zdrowiem, organizacją wydarzeń i mediami. Uczniowie poznają różne możliwości wykorzystania umiejętności sportowych, organizacyjnych i społecznych.
5. Dokumentacja: tematy w dziennikach, karta lub produkt projektu, samoocena oraz zbiorcza informacja wychowawcy dla koordynatora.

Wszystkie oddziały klas VII

- 10 godzin w każdym oddziale. Każdy temat: 1 godzina lekcyjna (45 minut). Odpowiedzialny za prowadzenie: doradca zawodowy wskazany w załączniku
- VII.1 – Moje zainteresowania i zasoby. Termin: IX. Mapa mocnych stron, bilans umiejętności i informacje od innych; rozpoczęcie teczek rozwoju. Treści programowe: 1.2; 1.3; 1.6.
- VII.2 – Wartości i znaczenie pracy. Termin: X. Rozmowa o wartościach, analiza sytuacji etycznych; hierarchia potrzeb. Treści programowe: 1.7; 2.4; 2.6.
- VII.3 – Zdrowie, możliwości i wsparcie. Termin: XI. Studium przypadku i mapa pomocy; rozpoznanie barier oraz sposobów ich pokonywania. Treści programowe: 1.1; 1.4; 1.5; 4.3.
- VII.4 – Szukam zawodów i kwalifikacji. Termin: XII. Cyfrowa karta zawodu: wymagania, uzyskanie kwalifikacji i stałe uczenie się; źródła Infozawodowe / ZPE. Treści programowe: 2.1; 2.9; 3.4.
- VII.5 – Rynek pracy w regionie. Termin: I. Analiza prognozy MEN i Barometru; porównanie własnych zasobów z wymaganiami pracy. Treści programowe: 2.2; 2.3.
- VII.6 – Technologie i nowe formy pracy. Termin: II. Przypadki pracy zdalnej, elastycznych form zatrudnienia i przedsiębiorczości; wpływ AI na zadania. Treści programowe: 2.2; 2.10.
- VII.7 – Drogi po szkole podstawowej. Termin: III. Mapa: LO, technikum, szkoły branżowe i uczelnie; edukacja formalna, pozaformalna i nieformalna; korzyści i wyzwania kształcenia zawodowego. Treści programowe: 3.1; 3.3; 3.4; 3.5.
- VII.8 – Doświadczenie i autoprezentacja. Termin: IV. Refleksja nad wolontariatem i projektem społecznym; krótka prezentacja umiejętności; informacja o późniejszych praktykach. Treści programowe: 2.5; 2.7.
- VII.9 – Kto pomaga w wyborze. Termin: V. Mapa doradcy, poradni, publicznych służb zatrudnienia, OHP i agencji zatrudnienia; przykłady kryteriów naboru. Treści programowe: 2.8; 3.2; 4.3.
- VII.10 – Mój plan i pierwszy krok. Termin: VI. Plan z użyciem narzędzi cyfrowych i publicznych platform; zapis na papierze lub cyfrowo, cel i konsultacja z rodzicem. Treści programowe: 1.3; 4.1; 4.2; 4.4.

1. Numery treści odnoszą się do załącznika nr 3 do rozporządzenia o doradztwie zawodowym, w brzmieniu obowiązującym od 1.09.2026 r. Łącznie: $10 \times 45 \text{ min} = 450 \text{ min}$ w każdym oddziale.
2. W VII.7 doradca omawia kursy, samokształcenie i uczenie się przez całe życie oraz dane monitoringu karier. Partner może dostarczyć przykłady do VII.4–VII.7 i C1. Doradca aktualizuje prognozy na 2027 r.

Wszystkie oddziały klas VIII

- 10 godzin w każdym oddziale. Każdy temat: 1 godzina lekcyjna (45 minut). Odpowiedzialny za prowadzenie: doradca zawodowy wskazany w załączniku 1.
- VIII.1 – Aktualizuję bilans możliwości. Termin: IX. Samoocena, opinie innych i przegląd teczek; określenie aspiracji, potrzeb i priorytetów. Treści programowe: 1.2; 1.3; 1.6; 1.7.
- VIII.2 – Zdrowie i warunki dalszej nauki. Termin: X. Analiza dostępności i wymagań, mapa wsparcia; indywidualne omówienie potrzeb bez ujawniania danych w klasie. Treści programowe: 1.1; 1.4; 1.5; 4.3.
- VIII.3 – Porównuję szkoły i ścieżki. Termin: XI. Porównanie LO, technikum, szkół branżowych i uczelni; edukacja formalna, pozaformalna i nieformalna; korzyści i wyzwania kształcenia zawodowego; uczenie się przez całe życie. Treści programowe: 3.1; 3.3; 3.4; 3.5.
- VIII.4 – Sprawdzam informacje o zawodzie. Termin: XII. Wyszukiwanie w źródłach cyfrowych; karta zawodu, sposobu uzyskania kwalifikacji i instytucji wsparcia. Treści programowe: 2.1; 2.8; 2.9.
- VIII.5 – Prognozy i losy absolwentów. Termin: I. Praca z trzema źródłami danych; porównanie perspektyw, wymagań i własnych zasobów oraz ograniczeń prognozy. Treści programowe: 2.2; 2.3; 3.5.
- VIII.6 – Rekrutacja 2027/2028. Termin: II. Analiza ogłoszonych zasad i harmonogramu; osobista lista czynności, dokumentów i pytań do szkoły. Treści programowe: 3.2; 4.1; 4.3.
- VIII.7 – Praca zdalna, firma i AI. Termin: II. Porównanie sposobów organizacji pracy; miniwyzwanie przedsiębiorcze i ocena wpływu technologii na zadania. Treści programowe: 2.2; 2.10.
- VIII.8 – Doświadczenie, etyka i prezentacja. Termin: III. Opis doświadczenia z projektu lub wolontariatu, autoprezentacja i sytuacja etyczna; rozmowa o późniejszych praktykach. Treści programowe: 2.4; 2.5; 2.6; 2.7.
- VIII.9 – Plan podstawowy i alternatywa. Termin: IV. Plan z użyciem narzędzi cyfrowych i publicznych platform; zapis na papierze lub cyfrowo, ocena konsekwencji i rozmowa z rodzicem. Treści programowe: 4.1; 4.2; 4.4.
- VIII.10 – Mój wybór i kolejne czynności. Termin: V. Aktualizacja planu naboru; sprawdzenie aktualnych źródeł, dokumentów i kontaktów pomocowych. Treści programowe: 2.8; 3.2; 4.3; 4.4.

Numery treści odnoszą się do aktualnego załącznika nr 3. Łącznie: $10 \times 45 \text{ min} = 450 \text{ min}$ w każdym oddziale. Terminy działań rekrutacyjnych dostosowuje się do oficjalnego harmonogramu na 2027/2028.

W roku 2026/2027 należy sprawdzić, które treści uczeń zrealizował w klasie VII, oraz uzupełnić nowe wymagania, szczególnie dotyczące narzędzi cyfrowych, AI, kwalifikacji i kształcenia zawodowego. Zapewniają to tematy VIII.3–VIII.9 i działania C1–C4.

Poniższe działania poszerzają odrębne zajęcia w klasach VII–VIII i wspierają orientację w młodszych klasach. Partnera, termin wizyty oraz realizatorów uzgadnia koordynator z wychowawcą i wpisuje do załącznika 1.

- C1 – Wizyta zawodoznawcza.

Odbiorcy: Wszystkie oddziały VII–VIII. Termin: XI 2026–IV 2027. Planowana jedna wizyta dla każdego oddziału u pracodawcy, w BCU, szkole zawodowej lub CKZ. Doradca i wychowawca przygotowują pytania i podsumowanie. Rezultat / partner: Karta obserwacji pracy. Konkretny gospodarz po uzgodnieniu; rodzice mogą pomóc w nawiązaniu kontaktu.

- C2 – Kompetencje w działaniu.

Odbiorcy: Wszystkie oddziały IV–VIII. Termin: X 2026–V 2027. Projekt szkolny, społeczny lub dobrowolny wolontariat; wychowawca i opiekun projektu. Uczeń opisuje własną rolę, współpracę i wnioski. Rezultat / partner: Refleksja w teczce rozwoju. Możliwy udział rodziców i lokalnej organizacji.

- C3 – Sport i różne zawody.

Odbiorcy: Oddziały sportowe IV–VIII; zainteresowani uczniowie innych oddziałów. Termin: III–IV 2027. Rozmowa o pracy trenera, organizatora wydarzeń, fizjoterapeuty lub dziennikarza sportowego. Nauczyciel WF / trener z doradcą. Rezultat / partner: Porównanie dróg kształcenia i kompetencji. Zaproszony przedstawiciel zawodu po uzgodnieniu.

- C4 – Konsultacje indywidualne.

Odbiorcy: Uczniowie I–VIII i rodzice; priorytet dla VIII. Termin: IX 2026–VI 2027. Rozmowa z doradcą, pedagogiem lub psychologiem, w razie potrzeby współpraca z poradnią. Zgłoszenie przez mobidziennika lub wychowawcę. Rezultat/partner: Uzgodnione kolejne kroki i termin sprawdzenia planu. Zakres wsparcia według potrzeb.

- C5 – Wsparcie wyboru i rekrutacji.

Odbiorcy: Wszystkie oddziały VIII i rodzice. Termin: III–VIII 2027, według naboru. Dni otwarte, porównanie ofert, konsultacje dokumentów. Doradca i wychowawca; po zakończeniu zajęć kontakt według organizacji pracy szkoły. Rezultat / partner: Aktualna lista preferencji, terminów i czynności. Szkoły ponadpodstawowe i oficjalny system naboru.

- C6 – Informacje o pracy i wsparciu nauki.

Odbiorcy: Oddziały VII–VIII i rodzice. Termin: X 2026; aktualizacja II–IV 2027. Źródła wynagrodzeń, stypendiów i dofinansowania; programy edukacyjne UE i porównywalność dyplomów / certyfikatów. Doradca objaśnia zakres danych. Rezultat / partner: Pakiet źródeł wg § 40 statutu: GUS, komunikaty miasta, szkół i instytucji edukacyjnych; daty i zasady wsparcia.

Wizyty realizuje się zgodnie z § 3 pkt 7 rozporządzenia. Liczba jednej wizyty na oddział jest założeniem tego programu, a nie ustawowym limitem. Sposób organizacji dostosowuje się do bezpieczeństwa i dostępności.

- P1 – Rodzice wszystkich oddziałów I–VIII. Termin: IX 2026. Wychowawcy: diagnoza potrzeb, zebranie propozycji i gotowości do współpracy. Doradca: opracowanie zbiorczych wniosków. Efekt: Potrzeby i propozycje w załączniku 1; tematy wybrane do realizacji.

- P2 – Uczniowie i rodzice wszystkich oddziałów I–VIII. Termin: IX–X 2026. Doradca z wychowawcami: pokaz źródeł i sposobu kontaktu. Rodzic i uczeń wykonują zadanie wyszukania informacji; w I–III działanie prowadzi dorosły. Efekt: Rodzina potrafi znaleźć źródło prognozy i skontaktować się z doradcą.
- P3 – Chętni rodzice; oddziały objęte A2, A6, B2, B6 lub C1. Termin: XI 2026–VI 2027. Wychowawcy i rodzice: prezentacje pracy, wywiady, pomoc w organizacji wydarzenia lub spotkanie talentów. Uczniowie przygotowują pytania i refleksję. Efekt: Udział rodziców i rezultat pracy uczniów odnotowany przez realizatora.
- P4 – Rodzice z uczniami wszystkich oddziałów VII–VIII. Termin: II–III 2027. Doradca i wychowawcy: warsztat „Jak rozmawiać o wyborze szkoły”. Praca w parach rodzic–dziecko, porównanie ścieżek i danych z trzech źródeł. Efekt: Wspólna karta porównania możliwości; pytania do szkół i obszary wymagające konsultacji.
- P5 – Rodzice wszystkich oddziałów VIII. Termin: IV–VI 2027. Doradca: spotkanie robocze o rekrutacji; rodzic z dzieckiem sprawdza terminy, dokumenty i wariant alternatywny. Dalsza pomoc w ramach C5. Efekt: Terminarz zgodny z oficjalnymi komunikatami na 2027/2028.
- N1 – Wszyscy wychowawcy i nauczyciele realizujący WSDZ. Termin: IX 2026; koniec każdego półrocza. Koordynator: podział treści; zespół: przegląd realizacji i danych, ewaluacja oraz sprawozdanie dla rady pedagogicznej na koniec każdego półrocza. Efekt: Sprawozdania, wnioski i protokoły posiedzeń zespołu.
 1. Udział rodziców jest organizowany aktywnie, przez zadania, rozmowy i współtworzenie wydarzeń. Materiały udostępnia się także osobom nieobecny. Partner gospodarczy może współprowadzić warsztat P4 po uzgodnieniu z koordynatorem.
 2. Język polski i języki obce: autoprezentacja, rozmowa i wyszukiwanie informacji. Matematyka i informatyka: odczytywanie danych, budżet, krytyczna ocena źródeł. Przedmioty przyrodnicze i techniczne: warunki pracy, technologie, narzędzia i zawody. WOS i zajęcia wychowawcze: decyzje, współpraca i instytucje wsparcia. WF i zajęcia sportowe: organizacja czasu, odpowiedzialność oraz zawody związane ze sportem. Realizator dopasowuje przykłady do programu swojego przedmiotu.
- Kontrola realizacji programu obejmuje następujące obszary. Współpracowanie z otoczeniem gospodarczym.
 1. Realizacja w programie: Konsultacje do 20.09.2026; dobór tematów i partnerów C1 / P4.
 2. Dowód wykonania: Wypełniony załącznik 2 i uwzględnione ustalenia.
- Prognozy i monitoring karier.
 1. Realizacja w programie: Analiza we IX i I–II; VII.5, VII.7, VIII.5, P4; dalsze aktualizacje.
 2. Dowód wykonania: Karta trzech źródeł z wynikami, datą i zastosowaniem – załącznik 5.
- Narzędzia cyfrowe oraz kontakt z doradcą.
 1. Realizacja w programie: P2, A4, B4, VII.4, VIII.4, VII.10 i VIII.9–10.
 2. Dowód wykonania: Pakiet linków, wykonane zadanie, ogłoszony sposób kontaktu.
- Aktywny udział rodziców.
 1. Realizacja w programie: P1–P5, A2, A6, B6 i wspólne planowanie.
 2. Dowód wykonania: Notatka z wydarzenia, karta rodzinnego zadania lub konsultacji.
- Nowe treści VII–VIII.

1. Realizacja w programie: Cyfrowe źródła, elastyczne formy pracy, doświadczenie, instytucje wsparcia, kwalifikacje, AI i kształcenie zawodowe.
 2. Dowód wykonania: Tematy i produkty z VII.4–VII.10 oraz VIII.3–VIII.10; przypisane kody treści.
 3. Zestawienie odnosi się do rozporządzenia z 20.01.2026 r. i służy organizacji szkolnego nadzoru.
- Realizację programu ocenia się za pomocą następujących wskaźników. Każdy oddział VII i VIII ma zrealizowane minimum 10 godzin; wszystkie oddziały I–VI są objęte właściwymi działaniami A i B.
 - Program został opracowany przy udziale partnera gospodarczego, zaopiniowany i zatwierdzony w wymaganym terminie; szkoła ma zapis tych czynności.
 - W każdym oddziale VIII uczniowie wykonali porównanie szkół i mieli możliwość opracowania planu z alternatywą; osoby potrzebujące pomocy otrzymały ofertę konsultacji.
 - Uczniowie i rodzice zostali zapoznani z narzędziami cyfrowymi; udokumentowano aktywne działania rodziców i wykorzystanie trzech źródeł danych.

Na ostatnim zebraniu rady pedagogicznej w każdym półroczu zespół przedstawia sprawozdanie z wnioskami i rekomendacjami. Wykorzystuje informacje realizatorów, ankiety i prace uczniów. Wzór zawiera załącznik 6; w czerwcu zespół formułuje także wnioski do kolejnego programu.

Dokumentacja obejmuje zatwierdzony program, opinię rady, zapis współpracy z partnerem, dzienniki, analizę źródeł, protokoły posiedzeń zespołu i sprawozdania półroczne. Indywidualne informacje przechowuje się w dokumentacji dostępnej upoważnionym osobom, zgodnie ze szkolnymi zasadami ochrony danych. Zmiany rocznego programu zatwierdza dyrektor po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej; ewentualne zmiany statutu wymagają odrębnego trybu.

Załącznik 1

służy zapisaniu danych organizacyjnych i wyników diagnozy. Szkoła uzupełnia go przed zatwierdzeniem programu. Koordynator WSDZ / przewodniczący zespołu: doradca zawodowy

- Klasa I. Oznaczenia wszystkich oddziałów: 1a, 1b. Realizatorzy / prowadzący: wychowawcy klas 1a i 1b. Właściwe działania: A1–A6; P1–P3.
- Klasa II. Oznaczenia wszystkich oddziałów: 2a, 2b, 2c. Realizatorzy / prowadzący: wychowawcy klas. Właściwe działania: A1–A6; P1–P3.
- Klasa III. Oznaczenia wszystkich oddziałów: 3a, 3b. Realizatorzy / prowadzący: wychowawcy klas. Właściwe działania: A1–A6; P1–P3.
- Klasa IV. Oznaczenia wszystkich oddziałów: 4a, 4b, 4s. Realizatorzy / prowadzący: wychowawcy klas. Właściwe działania: B1–B6; C2–C4; P1–P3.
- Klasa V. Oznaczenia wszystkich oddziałów: 5a, 5b, 5c, 5s. Realizatorzy / prowadzący: wychowawcy klas. Właściwe działania: B1–B6; C2–C4; P1–P3.
- Klasa VI. Oznaczenia wszystkich oddziałów: 6a, 6b, 6s. Realizatorzy / prowadzący: wychowawcy klas. Właściwe działania: B1–B6; C2–C4; P1–P3.
- Klasa VII. Oznaczenia wszystkich oddziałów: 7a, 7b, 7c. Realizatorzy / prowadzący: doradca i wychowawcy. Właściwe działania: VII.1–10; C1–C4, C6; P1–P4.
- Klasa VIII. Oznaczenia wszystkich oddziałów: 8a, 8b, 8c, 8d. Realizatorzy / prowadzący: doradca i wychowawcy. Właściwe działania: VIII.1–10; C1–C6; P1–P5.

Załącznik 2

służy zapisaniu współpracy z pracodawcą, izbą gospodarczą lub przedstawicielem branży przy opracowaniu programu. Formularz dokumentuje rzeczywistą współpracę przy tworzeniu programu. Można do niego dołączyć notatkę ze spotkania lub korespondencję. Podpis przedstawiciela partnera jest formą potwierdzenia przyjętą w szkole; rozporządzenie nie narzuca wzoru protokołu.

Nazwa i rodzaj podmiotu: [do uzupełnienia]

Przedstawiciel podmiotu i jego rola: [do uzupełnienia]

Przedstawiciele szkoły: [do uzupełnienia]

Data i forma współpracy: [spotkanie / konsultacja zdalna / wymiana uwag do projektu]

- W rozmowie z partnerem warto uwzględnić następujące pytania. Które zadania i kompetencje są obecnie ważne w danej branży, a które zmieniają się pod wpływem technologii?
- Jakie ścieżki kształcenia, kwalifikacje i możliwości dalszego uczenia się warto pokazać uczniom?
- Jak partner ocenia proponowane tematy, wizyty i zadania z udziałem rodziców?

Załącznik 3

jest narzędziem diagnozy potrzeb do wykorzystania przez wychowawcę i doradcę. Diagnozę można przeprowadzić anonimowo. Zgłoszenie do indywidualnej konsultacji zbiera się osobno, tak aby uczeń lub rodzic mógł bezpiecznie podać dane kontaktowe. W klasach I–III wychowawca wykorzystuje rozmowę, rysunek i obserwację.

Poniższe pytania wypełnia uczeń klasy IV–VIII. Klasa: Data:

Co lubisz robić i czego chcesz się nauczyć?

.....

Z jakich swoich umiejętności jesteś zadowolony(-a)?

.....

Jakie zawody lub szkoły chcesz lepiej poznać?

.....

W czym najbardziej potrzebujesz pomocy? [poznanie siebie / informacje o zawodach / wybór szkoły / rekrutacja / rozmowa o planach / inne:]

Z jakiego źródła informacji korzystasz? Czy wiesz, jak sprawdzić jego wiarygodność?

.....

Jaka forma pomocy byłaby dla Ciebie użyteczna? [warsztat / spotkanie z przedstawicielem zawodu / wizyta / rozmowa indywidualna / inne:]

Poniższe pytania wypełnia rodzic. Jakie zainteresowania i mocne strony dostrzegasz u dziecka?

.....

Jakich informacji i jakiej pomocy oczekujesz od szkoły?

.....

Jak możesz uczestniczyć w działaniach? [warsztat z dzieckiem / prezentacja zawodu / pomoc w organizacji wizyty / konsultacja / inna forma:]

Czy potrzebujesz innego terminu lub sposobu dostępu do materiałów?

.....

Koordinator zapisuje zbiorcze wnioski i wynikające z nich działania w załączniku 1. Formularz służy planowaniu pomocy; nie jest testem psychologicznym ani narzędziem przypisującym uczniowi zawód.

Załącznik 4

służy uczniowi klasy VII lub VIII do opracowania planu dalszej edukacji.

Imię i nazwisko / klasa:

Data opracowania / data aktualizacji:

Moje zainteresowania, mocne strony i umiejętności:

.....
.....

Co jest dla mnie ważne w dalszej nauce i pracy?

.....

Jakiego wsparcia lub dostosowania potrzebuję?

.....

Szkoła / typ szkoły / kierunek. Wariant podstawowy: [wpisać]; wariant alternatywny: [wpisać].

Dlaczego rozważam tę możliwość? Wariant podstawowy: [wpisać]; wariant alternatywny: [wpisać].

Kwalifikacje i dalsze kształcenie. Wariant podstawowy: [wpisać]; wariant alternatywny: [wpisać].

Wymagania, dojazd i dostępność. Wariant podstawowy: [wpisać]; wariant alternatywny: [wpisać].

Co sprawdzę w oficjalnym źródle? Wariant podstawowy: [źródło i data]; wariant alternatywny: [źródło i data].

Skorzystaj z narzędzi cyfrowych i publicznych platform (np. Infozawodowe, ZPE) oraz aktualnych komunikatów rekrutacyjnych. Zapis może być papierowy. Omów plan z rodzicem lub doradcą.

Najbliższe trzy czynności i terminy:

.....
.....

Do kogo zwrócę się o pomoc?

.....

Co może spowodować zmianę planu i kiedy go ponownie sprawdzę?

.....

Rozmowa z rodzicem / doradcą: data i najważniejsze ustalenie:

.....

Załącznik 5

służy analizie źródeł rynku pracy i jest wypełniany przez doradcę / koordynatora. Autor analizy i data: [do uzupełnienia]

Wersja analizy: [wrzesień 2026 / styczeń–luty 2027 / aktualizacja: 2027]

Należy wypełnić każdą z trzech części i wskazać zastosowanie wyników w pracy z uczniami oraz rodzicami.

Same linki do publikacji nie dokumentują analizy.

Ta część analizy dotyczy prognozy MEN dla kraju i województwa śląskiego. Rok, publikacja i zakres: [na start: obwieszczenie z 22.01.2026 r., M.P. poz. 146]

Wybrane zawody / kwalifikacje i znaczenie dla planu:

.....

Zastosowanie – temat, oddział, termin i działanie rodziców:

.....

Ta część analizy dotyczy prognozy zleconej przez ministra właściwego do spraw pracy. Źródło i rok: [np. Barometr zawodów 2026; publikacja powiat bielski i miasto Bielsko-Biała oraz województwo śląskie]

Wybrane wyniki i ich ograniczenia:

.....

Zastosowanie – temat, oddział, termin i działanie rodziców:

.....

Ta część analizy dotyczy wyników monitoringu karier absolwentów. Publikacja, rok ukończenia szkoły przez badanych, okres obserwacji: [raport MEN, edycja 2025 lub nowsza opublikowana edycja]

Wybrane wyniki – typ szkoły, dalsza nauka, praca lub inne wskaźniki:

.....

Wniosek do porównania ścieżek i ograniczenia interpretacji:

.....

Zastosowanie – temat, oddział, termin i działanie rodziców:

.....

Porównuj dane dotyczące właściwego terytorium, rocznika i okresu. Wynik historyczny lub roczna prognoza nie przesądza o sytuacji ucznia po zakończeniu kilkuletniej nauki. Zapisz datę kolejnego przeglądu: [.....].

Załącznik 6

służy sprawozdawczości i ewaluacji. Zespół wypełnia go na koniec każdego półrocza. Rok / półrocze / autorzy / data sprawozdania dla rady pedagogicznej: [do uzupełnienia]

- Postęp realizacji 10 godzin w każdym oddziale VII i VIII.
 1. Wynik / potwierdzenie: [oddziały; liczba godzin].
 2. Wniosek / rekomendacja: [wpisać].
- Działania A i B we wszystkich oddziałach I–VI.
 1. Wynik / potwierdzenie: [zakres realizacji].
 2. Wniosek / rekomendacja: [wpisać].
- Współpraca przy opracowaniu i realizacji programu.
 1. Wynik / potwierdzenie: [podmioty; konkretne ustalenia].
 2. Wniosek / rekomendacja: [wpisać].
- Analiza trzech źródeł i narzędzia cyfrowe.
 1. Wynik / potwierdzenie: [daty; zastosowane wnioski].
 2. Wniosek / rekomendacja: [wpisać].
- Aktywny udział rodziców.
 1. Wynik / potwierdzenie: [wydarzenia; formy udziału].
 2. Wniosek / rekomendacja: [wpisać].
- Indywidualne wsparcie i plany uczniów VIII.
 1. Wynik / potwierdzenie: [liczby zbiorcze; rozpoznane potrzeby].
 2. Wniosek / rekomendacja: [wpisać].

W sprawozdaniu zbiorczym nie zamieszcza się informacji pozwalających zidentyfikować sytuację zdrowotną, rodzinną lub osobiste trudności ucznia.

Tę ankietę ewaluacyjną wypełnia uczeń klasy VII lub VIII. Przy każdym stwierdzeniu wybierz: tak / częściowo / jeszcze nie. Potrafię wskazać swoje mocne strony; umiem porównać dwie ścieżki nauki; potrafię znaleźć i sprawdzić informację o zawodzie; wiem, kto może mi pomóc; mam następny krok w swoim planie.

Co było najbardziej pomocne, a czego zabrakło?

.....

Tę ankietę ewaluacyjną wypełnia rodzic. Czy otrzymałeś(-aś) użyteczne informacje? Czy miałeś(-aś) możliwość aktywnego udziału? Czy wiesz, jak skontaktować się z doradcą? Odpowiedz: tak / częściowo / nie i dodaj jedną propozycję zmiany.

Propozycja rodzica:

.....

Po wizycie lub spotkaniu zawodoznawczym sporządza się notatkę. Realizator zapisuje: datę, oddział, gospodarza, temat i cel, przygotowanie uczniów, ich najważniejsze pytania, poznane kompetencje i kwalifikacje, udział rodziców oraz wniosek do dalszych zajęć. Wykorzystuje przy tym obowiązującą w szkole dokumentację wyjścia.

Trzy priorytety do dalszych działań / na następny rok:

.....